

Cesur Kadınlarh Hikâyeleri

nam veren

FARUKÖNDAG

CESUR KADINLARIN İLHAM VEREN HİKÂYELERİ

Yayın Yönetmeni Savaş Özdemir

Editör Rukiye Şahin

İllüstrasyon Hilal Özdemir

Kapak Tasarımı Kerem Miralem

İç Tasarım Tamer Turp

1. Baskı Mart 2018

Uluslararası Seri No ISBN: 978-605-08-2799-6

TİMAŞ YAYINLARI

Adres Cağaloğlu, Alemdar Mah. Alay Köşkü Cad.
No:5 Fatih/İstanbul

Telefon (0212) 511 24 24

E-posta bilgi@genctimas.com

Baskı ve Cilt Çağlayan Basım Yayın A.Ş.

Sertifika No 11314

Adres Sarıç yolu No:7 Gaziemir / İzmir

Tel (0232) 274 22 15

TİMAŞ YAYINLARI / 4437

İlham Veren Kitaplar / 1

Raf: 10+ Roman/Öykü

KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINCILIK SERTİFİKA NO: 12364

© 2018 Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

- Önsöz / 7
Şişe Dibi Gözlük / 9
Halide Bir Edip / 15
NASA'da Bir Kadın / 21
Çöl Kraliçesi / 27
Harvard'da Bir Türk Kızı / 35
Bir Kulaç Dahası! / 41
Bir Doktor Hanım / 49
Elleri Kıraklı Taze Gelin / 55
Kehanetin Vakti Geldi / 61
Bir Melek Kapatlandığında / 67
Küllerinden Doğmak / 75
Sniper / 81
Kararlılığı Deleñ Işık / 87
Pasaklı / 97
Sayılarla Dans / 103
Açılık / 113
Aşlanın Eşi de Aşlandır / 119
Bir Türk Anası / 125
Kara Bela / 129

O gün genç kadının içi pır pır ediyor, mutluktan yerinde duramıyordu. Çocukluğundan bu yana dilinden düşürmediği bir İrlanda şarkısını mırıldanıyor, zaman zaman da hızını alamıyor, küçük evinde mutluluktan dans ediyordu. O âşık bir kadındı ve eşini çok ama çok özlemiştir. Neyse ki hiç bitmeyecekmiş gibi gelen uzun aylar bitmişti ve askerlik görevini yapan eşi artık evine dönüyordu.

Genç kadın sarı saçlarını arkaya atıp aynaya şöyle bir baktı. Çok güzel bir kadın sayılmazdı aslında. Çocukken şişe dibi gibi kalın gözlükler takan çilli beceriksiz bir kızdı. Çok arkadaşı yoktu. Sert bir aile ortamında büyümüştü, babası onun yeteneklerini ve zekasını sınırlı buluyordu. "Bu kız ancak sekreter olabilir," diye hükmünü vermişti. Ve çocuğu

Faruk Öndağ

iyi bir sekreter olabileceği okullara göndermişti. Belki de adam, küçük kızın yetenekleri konusunda haklıydı, üstelik o sekreterliği bile becerememiş, işi eline yüzüne bulaştırmıştı.

Dünyadaki en büyük dayanağı olan annesini ansızın kaybedince soluğu hiç bilmediği bir ülkede, Portekiz'de almıştı. Portekizlilere İngilizce öğretecekti. Hayat pek çok gizemi içinde barındırıyordu. O nereden bileyeceli ki ömrünün en güzel yıllarının ve en büyük aşkıının onu Portekiz sokaklarında beklediğini.

Deliler gibi mutluydu, onun aşk hikâyesi ancak masallarda yaşanan cinstendi. İlk görüntüde aşk... Gazeteciye adam, cennetmendi. Sonra çok kültürlüydü ve üstelik birbirlerine deli gibi âşık olmuşlardı. Onunla tanıstiği güne kadar hayat ona hep acımasız davranışmış, hemen hemen yüzü hiç gülmemişti. Derhal evlenmeye karar verdiler. Bu gerçek olamayacak kadar güzel bir şeydi.

Tanıştından 15 gün sonra evlilik masasına oturmuşlardı bile. Kardeşi çok acele ettiğini, birbirlerini iyi tanımadıklarını, evliliğin çok ciddi bir sorumluluk olduğunu söylese de genç kadını fikrinden caydırılamamıştı. Hem o nereden bileyeceli ki böyle büyülü bir aşkı! Sonra insan ömründe kaç kez âşık olabilirdi? Evet evet, mutluluk onun da hakkıydı: Sevdiği adamlı evlenecekti.

Nitekim evliliğin ilk aylarında her şey rüya gibiydi. Ve sonrası, eşinin askere gitmesi bölmüşü bu mutluluğu. Aslında sevdiğin birini beklemek, onu özlemek de çok büyük bir nimetti. Yanında olmasa bile onun varlığını bilmek, onun da seni özlediğini bilmek... “Aman Tanrı'ım ne şanslı bir

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

insanım!” diye düşünürken kapı çaldı. Eşi gelmişti; hayatının anlamı, kalbinin sahibi...

Sonraki birkaç ay da her şey yolunda gitmişti, ta ki eşi işinden ayrılanaya kadar. İşsiz kalmak adamın çok ağrına gitmişti. Akı ba ında o centilmen adam yavaş yavaş uzaklaşırken yerine kadının tanımakta zorlandığı zorba, alkolik, zalim bir adam gelmişti. Kadın ne yapacağını, işleri nasıl toparlayabileceğini bilmiyordu ama çok çabaliyordu.

O gün, o lanetli gün, eşine inanılmaz bir haber vermek için hazırlanıyordu. Her ikisini de deli gibi mutlu edebilecek bir haber: Hamileydi! Yeryüzüne bir çocuk getireceklerdi; eli, kolu, yüzü ortak; kanlarından canlarından bir bebek...

O akşam kapıyı kocasına açtığında adam yine sarho tu. Kocasının çocuğu öğrendi inde bu sorumsuzluklarına da bir son verece ini, eski güzel günlerde olduğu gibi hayatı dört elle sarılacağına umuyordu. Önce adamın boynuna sıkıca sarıldı ve gözlerinin ta içine bakarak müjdeyi verdi:

“Bir çocu umuz olacak...”

Ama adam şa ır mış gibi boş boş bakıyordu. Kadının beklediği tepkileri vermemi ti. Bir anda kadının kollarından kurtuldu, gözleri ateş saçıyordu. Burun delikleri öfkeyle açılıp kapanırken;

“Bunu nasıl yapabilirsin!” diye haykırdı kadına. “Sen bunu nasıl yapabilirsin! Biz iki kişi bile geçinemeyorken sen nasıl yeni bir bo az ekleyebiliyorsun masamiza?”

Daha neler neler söyl『yordu. Adamın dengesi iyice bozulmu tu.

Faruk Öndağ

“Belki çocuk doğduktan sonra toparlar,” diye düşünmüştü genç kadın ama o konuda da yanılışıtı işte. Adam günden güne kötüleşiyor, iyice insanlıktan çıkyordu. Ev tam bir cehenneme dönmüştü.

Ve yine çok iğkili olduğu bir gün adam kadını iyice darp etmiş ve sonrasında kolundan tuttuğu gibi sokağa atmıştı. Üstelik küçük kızını vermeden... Kadın her şeye katlanabilirdi ama yavrusundan ayrı kalmaya asla dayanamazdı.

Üstü başı kan içinde ortalığı ayağa kaldırdı. Karakollar, polisler... Çocuğunu almayı başardı. Ancak ne evi barkı ne de eşyası vardı. Parmak kadar çocukla sokakta bir başına kalmıştı. Çaresiz ülkesine döndü. İşsizdi, beş parasızdı ve çok kırgındı. Ülkenin sosyal hizmetler kurumuna başvurdu.

Ona çok cüzi, hatta komik bir maaş bağladılar. Ev yok, bark yok, kılık kıyafet yok, yiyecek yok ve haftada yalnızca 69 pound! Yani ortalama 280 lira verdiler. Bu parayla geçinmek mümkün değildi. Durumu anlatabilmek için bir şeyler söyleyecek gibi oldu ama memurun buz gibi bakışları karşısında dondu kaldı. Kadın adeta karşısındaki ezmenin yavaş yavaş tadını çıkarırcasına pis pis sırtarak; “Sen onu, çocuğu peydahlamadan önce düşünecektin,” dedi.

Yapabileceği hiçbir şey yoktu. Kızı için mücadeleşine devam etmeliydi. Kapı kapı kiralık ev armaya başladı önce. Bütün kapilar yüzüne kapanıyordu çünkü en ucuz ev bile onun aylık maaşından fazlaydı. Bayan bir ev sahibinin gözüne bakarak;

“Lütfen... Çok küçük bir kızım var. Size bir anne olarak söz veriyorum. Kiranızı bir şekilde ödeyeceğim,” dedi.

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

İşin garip tarafı kadın ona inandi. Belki de o da anne olduğu için ona merhamet duydu ve o küçük, fındık kadar evi ona kiraya verdi.

Sonrasında ne oldu biliyor musunuz? O zavallı kadın, yani J. K. Rowling peş peşe dünyayı ayağa kaldıracak Harry Potter kitaplarını yazmaya başladı. Yayınevlerinin kapısını çaldığında kimse bu kitabı yayılmamaya yanaşmadı. Özellikle Rowling'in ön ismini asla açıkça yazmadılar. Böylelikle herkes onu bir erkek sandı.

Sonrasında kitapları o kadar çok dile çevrildi ve o kadar çok satıldı ki şu anda İngiltere'nin tartışmasız en zengin kadını o. Sıkı durun! Serveti yaklaşık 1 milyar dolar civarında ve bu gelirin çok büyük bir kısmını hayır işleri için kullanıyor.

Ah, bütün dünya ateş çemberinden geçmiş, ülkeler coğrafyalar yanıp kavrulmuştu. I. Dünya Savaşı sona ermiş, arasında milyonlarca ceset, on milyonlarca sakat ve çok daha fazla acı hikâye bırakmıştı. Dünya denilen bu fani âlemden imtihanlar bazen çok ağır oluyordu. Nitekim dünyanın görüp görebileceği en asil millet, birkaç kalleş zorba ülke tarafından boğulmaya, yok edilmeye çalışılıyordu. Yüzyıllarca bütün dünyaya adalet ve insanlık mesajları veren masum halkların son umudu olan bu kutsal topraklar; lanetli, işgalci askerlerin postalları altında kirleniyordu.

Genç kadın bir zamanlar Fatih Sultan Mehmetlerin, Kanunilerin, Yavuz Selimlerin geçtiği sokaklarda şimdi İngilizlerin sömürgे askerlerinin dolaşmasına tahammül

Faruk Öndağ

edemiyordu. Sultan Ahmet Meydanı'ndaki küçük çay ocağında oturmuş bir bardak çay eşliğinde soluklanıyordu. Halk çok huzursuzdu. Onlar esir olmaya, yönetilmeye alışık bir millet değildi ki! Altta alta bir hareketlilik, hatta altta alta bir kaynama, bir fokurdama vardı. O gerçek bir edip, gerçek bir münevverdi. İnsanlarının gözlerindeki duyguları okuyabiliyordu.

Küçük bir oğlan çocuğu kafasındaki fesi hafif yana yattırmış, devriye gezen İngiliz askerlerine tıksınerek bakıyordu. Sarı saçları fesin ön kısmından bir tutam fişkırmış adeta isyan ediyordu. Küçük yüzü çillerle kaplıydı. Yeşil gözleri yaşıdan çok daha olgun, çakmak çakmak ateş saçıyordu. O bir Balkan Türkü'ydü. Ataları, dedeleri yüzlerce yıl Üsküp'te yaşamış, orayı memleket bellemişlerdi. Arnavut kaldırımlı şehirleri buram buram Osmanlı kokardı. Her yerde camiler, medreseler, Müslüman-Hristiyan-Yahudi her toplum kuzu kuzu, mutlu mesut yaşırları. Sonrası savaş...

Ardı arkası kesilmeyen savaşlar, sayısız şehitler, yakılan köyler, işkenceye ve tecavüze uğrayan binlerce insan... Yüz-yillardır memleket bilinen, her dokusuna milim milim Türk ruhu işlenen Balkanlar cehenneme dönmüştü. Yüz binlerce değil, milyonlarca Osmanlı Müslümanı canını, ırzını koruyabilmek için akın akın anayurda, İstanbul'a göçmek zorunda kalmıştı. İstanbul sokakları, bu akın hicret etmiş acılı muhacirlerle doluydu.

Ayakkabı boyacısı küçük Cafer de onlardan biriydi işte. 12 yaşlarındaki sarışın çocuk, öňünden geçen askerlere ters bakarken bir anda karşısındaki genç hanımla göz göre gelmişti. Çocuk genç kadına gülümsedi ve elini tabanca gibi

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

yapıp askerlerin arkasından ateş ediyormuş gibi yaptı. Sonra hafifçe gülümseyerek hayali tabancasının ucundan çıkan dumanı ustalıkla üfledi. Kadının gönlüne sıcak bir sevgi yayıldı. "Hayır," dedi içinden. "Mümkün değil bu millet buna izin vermez."

Yerinden aniden kalktı, hızlı adımlarla çocuğun yanına geldi ve onun o terli alnına kocaman bir öpücükle kondurdu. Omzunu sıkıca siki, hiçbir şey demedi. Sadece onun yeşil gözlerine derin derin baktı. Kadının içindeki coşku, inanç, azim oluk oluk çocuğun gönlüne aktı.

İki güzel insan; genç bir hanım ve parmak kadar bir çocuk ülkelerinin geleceği için adeta gözleriyle yeminleşirken bir patırtı dikkatlerini dağıttı. Biraz ileride, şehirde adeta sahipsiz, aç bilaç kalan bir grup Türk askeri arasında kopan kavga, yükselen sesler insanların dikkatini oraya çekmişti.

Başı sargı bezleriyle sıkı sıkıya sarılmış bir asker, kolu sarılı bir başka askere sert bir tokat atmıştı. Genç kadının içi bir anda öfkeyle doldu ve tokat atan askere sertçe çıktı.

"Bu halde de mi birbirinizle uğrışacaksınız? Sokaklarınızda İngiliz askerleri devriye gezerken siz birbirinizle mi uğrışacaksınız?" dedi.

Başı sarılı asker derhal hazır ola geçti ve karşısında bir komutan varmış gibi; "Ama komutanım, o ne dedi biliyor muşunuz? O 'İşte şimdi her şey bitti,' dedi. Hayır komutanım hiçbir şey bitmedi. Bu savaş burada bitmedi," diyerek arkadasına sitem etti. Başındaki sarginın bir kısmı kaniyla ıslanmıştı. Ama o bakışlar... Ah o bakışlar... Genç kadın iyice iman etmişti; bu millet esir alınamazdı! İçinde her

Faruk Öndağ

zamankinden çok daha büyük bir coşkuyla miting alanına doğru ilerledi.

Meydan hınca hınç, göğsü vatan sevgisiyle coşan insanlarla dolmuştu. Göğsünde deli fırtınalar kopuyordu, gözlerindeyse fırtına öncesi sükûneti vardı. Patlamaya hazır bir volkan gibiydi.

Sultan Ahmet Camii'nin minareleri, mavi boşluğu adeta delen kâşıflar gibi yükseliyordu. Minarelerin muhteşem şerefelerinden sadece siyah bayraklar sallanıyordu. Caminin hemen önünde yüksekçe bir kürsü kurulmuştu. Kürsünün önünde on binlerce İstanbullu meydanı hınca hınç doldurmuş, bu kabus gibi gidişe bir son verebilmek için çareler arıyordu.

Önce minarelerden ezan sesleri yükseldi. Koca meydan ilahi duyuruyla önce sarsıldı, sonra ağladı...

Kadın kendinden geçmiş gibiydi, dudaklarından dökülenler sanki artık insani değildi. O milyonlarca Osmanlı adına konuşuyordu. O konuşurken İngiliz uçakları kalabalığın üzerinde teftiş uçuşları yapıyor ve sanki onlara "Buradayız işte, tam kalbinizde!" mesajı veriyordu. Genç kadın kendinden geçmiş gibi artık kürsüde kükrüyordu:

"Kardeşlerim, evlâtlarım!

Osmanlı toprağında böyle muazzam, böyle tarihî bir günü belki bir daha idrak etmeyeceğiz. Evlâtlarım, öyle bir gün olur da bir daha toplanamazsak, içimizde ölenler olursa, istiklâl bayrağıyla Türk'ün mezarı üzerine geliniz.

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

Eski tarihimizin, bu muazzam minarelerin bahşettiği tarihimizin en asıl, en terbiyeli vakarımızı asla unutmayaçız! Yemin ediniz.”

Kalabalık kendinden geçmişti:

“Yemin ederiz!”

Genç kadın çoktan kellesini koltuğuna almıştı, olanca sesiyle gürledi:

“Yedi yüz senelik minareler, mavi semalarıyla bize baklığı bu günlerde, Osmanlı bayrağı, Osmanlı hakkı için can vermekten çekinmeyeceğinize yemin ediniz!”

On binlerce insan, “Yemin ederiz!” diye bağırdı. İnsanlar gözyaşları eşliğinde adeta kendilerinden geçmiş, galeyana gelmişlerdi. İşte o gün binlerce insan yeri göğü inletti, namusunu ve vatanını çiğnetmeyeceğine defalarca ant içti.

Sonrasında işgal kuvvetleri kadın hakkında tutuklama yazısı çıkardı. Bu halkı kıskırtan, İngiliz imparatorluğunun çıkarlarına başkaldıran kadını bir an önce bulup yok etmemiydi. Bu kadın Türk yazar, siyasetçi, akademisyen, öğretmen Halide Edip Adıvar'dan başkası değildi.

Halide Edip, 1919 yılında İstanbul halkını, ülkenin işgaline karşı harekete geçirmek için yaptığı konuşmalarıyla zihinlerde yer etmiş usta bir hatiptir. Kurtuluş Savaşı'nda cephede Mustafa Kemal'in yanında görev yapmış, sivil olmasına rağmen rütbe alarak bir savaş kahramanı sayılmıştır. Savaş yıllarında Anadolu Ajansı'nın kurulmasında rol alarak gazetecilik de yapmıştır.

II. Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte yazarlığa başlayan Halide Edip; yazdığı yirmi bir roman, dört hikâye kitabı, iki tiyatro

Faruk Öndağ

eseri ve çeşitli incelemeleriyle Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemleri Türk edebiyatının en çok eser veren yazarlarındandır.

İstanbul Üniversitesi’nde edebiyat profesörü olan Halide Edip, İngiliz Filoloji Kürsüsü Başkanlığı yapmış bir akademisyen; 1950’de girdiği TBMM’deyse milletvekilliği yapmış bir siyasetçiydi.

Halide Edip Adivar, 9 Ocak 1964 yılında 80 yaşındayken böbrek yetmezliği nedeniyle İstanbul’da hayatı gözlerini yumarken ardında bıraktıkları arasında bir ulusun şahlanışı vardı.

Gün çoktan ağarmaya başlamıştı. Genç kız her zamanki gibi erkenden kalkmış, günlük planını yapmıştı. Pencere kenarında güneşin doğuşunu seyretti uzun uzun. Sanki güneş bile önce beyazlara doğuyor, dünyanın tüm renklerini gezip en son kendisini aydınlatıyordu. O bir Afro Amerikalı yani zenciydi. Amerikalıların deyimiyle *coloured* (renkli) yani beyaz olmayan; sarı, siyah, kırmızı...

Her yer ama her yer haksızlıklarla doluydu. Bazen nefes bile alamıyordu bu ülkede. İnsanları renklerine göre sınıflandırmak kelimenin tam anlamıyla cahillikti. Ona göre tüm insanlar sevgi göstermeye, saygı duymaya değerdi. Renklerimizi biz seçmedik ki bundan nasıl sorumlu tutulabiliriz, diyerek oturduğu yerden kalktı.

Faruk Öndağ

“Ya kendileri siyah doğmuş olsaydı?” diye düşündü bir an için. O zaman belki neler çektilerini anlayabilirlerdi. Hamam böceği görmüşcesine bakışlar, hastalıklıymış gibi yanlarından uzaklaşılması, kısaca insan değilmiş gibi davranışın mak.

Tıklanan kapı sesiyle ırkıldı bir anda. Kapıda annesini görünce gülümsedi. Annesi, kızının yüzündeki hüznü fark etmişti. Yüreğiyle severdi anneler, saf sevgi taşırdı göğüslerinde. Hissetmez miydi hiç, kızının bir bakışından anlamaz mıydı? Yavrusunun, güzel gözlü kızının ne için üzüldüğünün farkındaydı. Dışarıdaki ayrımcılığa rağmen kızına bir tek şeyi öğütleyip durmuştu yıllardır. Kızına yaklaştı, elini omzuna koydu. “Buradayım!” dercesine okşadı ve tüm sıcaklığıyla “Bak güzel gözlüm; insanlar renk renk, çeşit çeşittir. Dışımız bizi birbirimizden ayırmaya yetmez. Hepimizi Tanrı yarattı ve bizi çok seviyor. Bizi üstün kılan rengimiz, dilimiz değil; kalbimizdir. Yeter ki güzel yüreğin kirlenmesin,” dedi yeniden.

Küçük çocukların gibi gülümsedi genç kız, bir anda yüzü aydınlandı. Annesi, koca gövdeli yufka yürekli annesi onun huzur kaynağıydı. Annesine sıkı sıkı sarıldı, tombul yanağına kocaman bir öpücükle kondurdu.

“Tüm dünyaya, kalbi kararan insanlara inat vazgeçmeyeceğim anne!” dedi. “Sana söz veriyorum, kalbim kararacağına varsın yüzüm kararsın.”

Bir annenin, en güzel duasıdır kızının yüzünde gördüğü azim ve umut. Gururla çıktı kızının odasından ve sofrayı hazırladı. Genç kız, ailesiyle kahvaltı ettikten sonra bir savasçı edasıyla çıktı kapıdan.

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

Saat daha çok erkendi. İşe giden insanların çoğu yeni yeni kalkıyordu. O çok erkenciydi. İnsanların garip hastalıklı bakışlarından bıkmıştı artık. Sabahın serinliği ve sessizliği ona çok iyi geliyordu. Durağa gitmek için uzunca bir süre yürümesi gerekliydi. Çünkü siyahlar şehrin en dış, en uzak mahallelerinde oturabilirdi sadece.

Güzel bir sabahı; serin ve sessiz. İleride yaşlı bir kadın taksiye el ediyor fakat taksi boş olmasına rağmen durmuyordu. "Dolu herhalde," diye düşündü ama yanından geçen taksi boştu. Taksinin üzerinde "Only White" yazıyordu. Sadece *beyazlar içindir*. *Only white!* Bu kelimeler o kadar tanıdıktı ki artık... Örneğin zencilerin çalışabildiği meslekler ayrıydı. Gidebildiği okullar ayrıydı. Beyazların okuluna girmeleri kesinlikle yasaktı. Bir kıyafet almak istese "Only Coloured" yazan bir yere gitmeliydi. Lokantaya, sinemaya gitmek ya da tuvalete gitmek için bile "*coloured*" yazan kapıyı kullanmaları gerekliydi.

Ne kadar acı da olsa zamanla alışıyordu insanlar, daha doğrusu yaşamak için alışmış gibi yapmaları gerekiyordu. İçindeki buruklukla yürüyordu. Acı bir fren sesiyle düşünelerinden sıyrıldı. Yanı başında bir araba tekerleklerini öttürerek durmuştu. Orta yaşlı iğrenç bir adam;

"Hey sen, siyah olan! Ne dolaşıyorsun sen buralarda. Eğlence ariyorsan atla biraz gezeriz," diyordu koca ve çirkin ağzını yayarak.

Hızla yürümeye başladı genç kız. O kadar hızlı yürümüştü ki kalbi neredeyse ağzında atıyordu. Kendilerine ayrılmış otobüs durağına geldi. Saat erken olmasına rağmen durak

Faruk Öndağ

dolup taşmıştı. Otobüsler çok seyrek geliyor, gelen de ağızına kadar dolmadan gitmiyordu.

Ağır ağır bir otobüs yaklaştı, sanki arabanın tekerleri bile onlar için dönmek istemiyordu. Otobüs şoförü onlara ucubeymiş gibi bakıyor, tüm yolcuları tıka basa doldurmadan hareket etmiyordu. Bir daha uğraşmak istemiyordu anlaşılan. Parasını ödeseler de onlar insan değildi beyazların gözünde. Yolda “sadece beyazlar” yazılı otobüse iliştı gözleri. Tek tek sıra halinde oturmuş, keyifle seyahat ediyorlardı. Şu koca ülkede bir köpek kadar bile değerleri yoktu. Bazı barlara “Köpekler ve zenciler giremez!” yazısı asılırken bazılara sadece “Zenciler giremez!” yazılıyordu.

Genç kız başkalarına benzemezdı, onun içinde savaşçı bir ruh vardı. Bir gün elinde kalınca bir dosyayla NASA’nın yolunu tuttu. Onunla görüşen görevlinin yüzü görülmeye değerdi doğrusu. Pörtlek mavi gözleri neredeyse şaşkınlıktan yerinden fırlayacaktı. Hem kadın hem de zenci! Bu ne cəsaretti böyle! Sırıtırken üst dudağını örten sarı bıyıklarının altında sarı kirli dişleri görünyordu.

“Bir yanlışlık olmasın küçük hanım, burası NASA!” dedi.
“Doğru yere geldiğinden emin misin?”

Genç kız elindeki dosyayı adamın burnuna doğru uzatırken kendinden çok emin bir tavırla;

“Evet tam da olması gereken yerdeyim bayım!” dedi.

Adam şaşkınlıkla hareketlerle dosyayı açıp incelemeye başladı. Okudukça rengi atıyor, alnında ter tanecikleri birikiyordu.

Katherine Johnson, üstün zekasıyla sınıf atlamlış daha 10 yaşındayken ilköğretimini tamamlamıştı. 14 yaşında

Cesur Kadınların İlham Veren Hikâyeleri

liseden, 18 yaşındaysa üniversitenin hem matematik hem de Fransızca bölümünden yüksek şeref öğrencisi olarak mezun olmuştu. Ve daha pek çok başarılı belgesi vardı.

Katherine o gün işe alınmıştı ama bu, her şey yolunda demek değildi. Daha savaşacağı pek çok cephe vardı. NASA'da kadın olmak çok zordu. Çünkü erkekler dışliyordu onları, üstelik zenci bir kadın olmak çok daha zordu. Sırf onu caydırırmak için zenci kadınların kullanacağı tuvaleti 800 metre uzağa koymuşlardı. Düşünebiliyor musunuz? Tam 800 metre!

Kabul etmek istemeseler de dehası, azmi ve çalışkanlığıyla etrafındakileri büyülüyordu genç Katherine.

Bu sırada erkek egemen NASA, uzay mekiği hesaplamalarına başlamıştı. O dönemde hesaplamalar elle yapıliyordu. ABD bir an önce çalışmaların tamamlanmasını istiyordu. Fakat hesaplamaların tamamlanması için bir analitik geometrici gerekliydi. Ve o kişi sadece Katherine olabilirdi. Matematik yeteneğiyle diğer arkadaşlarına açık ara fark atıyordu. O müthiş bir beyine sahipti!

Katherine NASA'nın uzay mekiği ekibindeki ilk siyahi kadın olarak yerini aldı. Bu onun ayrımcılıktan kurtulmasına yetmedi ne yazık ki. Aynı sıkıntıları devam ediyordu. Onun zekasını ve başarısını kıskanan erkekler, bu iş için bu kadının seçilmiş olmasını hazmedemiyor ve ona zorluk çıkarmak için ellerinden geleni yapıyordu.

Ama Katherine hiçbir baskiya boyun eğmedi; en hassas, en stratejik hesaplamaları o yaptı. NASA'nın uzaya gönderdiği ilk astronot A. Shepherd'in uçuşunda paraşütle istenen noktaya inebilmesi, onun ileri matematik bilgisine

Faruk Öndağ

bağlıydı. Sevsinler ya da sevmesinler; herkes onun kabiliyetine şapka çıkarmıştı artık. O NASA'nın en iyisiydi. Öyle ki dünya yörüğesinde tur atan ilk ABD astronotu J. Glenn iniş planlarını Katherine'in kontrol etmesini istedi.

“Hesapların doğru olduğunu o kızdan duymazsam asla uzaya çıkmam!” dedi.

Bu muazzam azim, çaba, kararlılık ve inancın sahibi Katherine Johnson'dır. 1918 yılında West Virginia'da dünyaya gelmiştir. Üstün zekası sayesinde sınıf atlamp; 10 yaşında lise kaydını yapmıştır. Babası kızındaki matematiksel zekayı fark etmiş ve onun eğitimi için gereken her şeyi yapmıştır.

“NASA'nın Kadın Matematikçisi” ya da “Komputer Kadın” olarak anılan Katherine, NASA tarafından birçok ödüle layık görülmüştür. NASA'nın gizli kahramanı olarak diğer arkadaşlarıyla beraber canla başla çalışmıştır. 2015 yılında ABD Başkanı B. Obama tarafından kendisine “Başkanlık Özgürlik Madalyası” verilmiştir.